

מ"ת 29270/05/14 - מדינת ישראל נגד ע א צ

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מ"ת 29270-05-14 מדינת ישראל נ' א צ (עציר)
בפני כב' השופט נסר אבו טהה
המבקשת
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אסף בר יוסף
נגד
המשיב
ע א צ (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד ראיד אלעובר

03 יולי 2014

החלטה

1. בהמשך להחלטת בית המשפט מיום 29.05.14 בדבר קיומן של ראיות לכאורה וכן קיומה של עילת מעצר על רקע כתב האישום המייחס לכאורה למשיב ביצוע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (כלפי בת זוג), והפרת הוראה חוקית, הוריתי על קבלת תסקיר מעצר אשר יבחן היתכנותה של חלופת מעצר כנדרש על פי מצוות המחוקק בסעיף 21(ב) לחסד"פ.

2. תסקיר כאמור התקבל וממנו עולה כי המשיב בן 20, רווק, הבכור מבין אחיו, נמנה למשפחה בת 10 נפשות, מתגורר בבית הוריו בעיר... סיים 11 שנות לימוד, עזב את ספסל הלימודים כדי לסייע בפרנסת המשפחה שכן הוריו מתקיימים מאבטחת הכנסה. עובר למעצרו עבד במפעל... (חברת חשמל).

אשר למערכת היחסים עם חברתו, מסר כי לפני שנתיים הכירו. לדבריו מנהלים מערכת יחסים תקינה ומושתתת על כבוד ואהבה ביניהם וכי אף רוצים להתחתן. עוד מסר כי גם בהיותו במעצר הם שומרים על קשר, היא מבקרת אותו ומגיעה לדיונים בבית המשפט. עוד מסר כי היא מכירה את משפחתו ונוהגת לבקר אצלם בבית...

עוד עולה מהתסקיר כי שירות המבחן שוחח עם **חברתו של המשיב**, מסרה כי היא בת 20, תיארה את מערכת היחסים עם המשיב כתקינה ומושתתת על כבוד ואהבה. עוד מסרה כי לא היא שהתלוננה נגדו ומדובר בקנאה בין חברות. לדבריה, המשיב מבין אותה, דואג לצרכיה ואינו אלים כלפיה. עוד לדבריה, אינה פוחדת מפניו ואינה חוששת שעלול לפגוע בה וברצונה להתחתן אתו.

התרשמות שירות המבחן ממערכת היחסים- השירות מתרשם כי בני הזוג מסרו מידע מגמתי, תוך שמציגים פאסדה חיובית של היחסים ביניהם ומטשטשים אפשרות של קיומה של בעייתיות ביניהם. עוד מתרשם השירות ממערכת יחסים מורכבת העונה על צרכים רגשיים מוקדמים, הכוללת בין היתר תלות

התרשמות שירות המבחן מן המשיב- השירות מתרשם מבחור צעיר ללא עבר פלילי בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, אשר לו דימוי עצמי חיובי ותפיסה השוללת בעיה כלשהי בדפוסי התנהגותו וביחסים במערכת הזוגית. מתקשה לראות אפשרות של פגיעה באחר ולבחון דפוסיו. **אשר להערכת רמת המסוכנות** "לקחנו בחשבון כי מדובר בבחור צעיר ללא עבר פלילי. עם זאת לקחנו בחשבון התייחסותם המגמתית של בני הזוג, הכחשה והרחקה של בעייתיות בקשר ביניהם ושליטה של אלימות. כן לקחנו בחשבון הצהרתם כי מתכוונים להמשיך את הקשר הזוגי ואף להתחתן ולהערכתנו משכך אין המעצר בית למנוע או להגביל מפגש ביניהם".

חלופת המעצר שנבחנה- בדמות מעצר בית מלא- בבית מגוריו ב... (להלן: "מקום החלופה"), תחת פיקוחם של הוריו- אביו בן 58, לא עובד, מתקיים מאבטחת הכנסה, אמו בת 44 עקרת בית, בן דודתו ד צ בן 24- לדבריו עובד בתחום החקלאות בקיבוץ משמר הנגב (להלן: "הערבים המפקחים").

השירות מתרשם מאביו של המשיב כאדם שמביע דאגה ואכפתיות כלפי המשיב וכי מבין משמעות היותו ערב. עם זאת סבורים שאינו מעורב בחייו של המשיב באופן מלא וכי המשיב מתנהל מגיל צעיר באופן עצמאי. כך שהוריו לא שימשו עבורו דמויות סמכות והכוונה בתחומי חייו כנער מתבגר, ומיקדו הקשר עמו בניהול הבית. משכך הם פני הדברים להערכת שירות המבחן הימצאותו של המשיב בבית הוריו, לא תצמצם את הסיכון המוערך ועל כן לא באו בהמלצה לשחרורו של המשיב.

3. בפניי התייצבו הוריו של המשיב וחזרו על נכונותם ורצונם לשמש חלופת מעצר עבור המשיב ולפקח עליו יחד עם בן דודתו לסירוגין. הערבים נעדרי עבר פלילי. עוד לדבריהם הם מבינים את המשמעות של חובת הפיקוח והדיווח כערבים וכמפקחים עבור המשיב. עוד לדברי ההורים חברתו של המשיב נהגת לבקרום ב... יחד עם זאת הם נכונים לאסור עליה להגיע לכתובת מגוריהם אם בית המשפט יורה על כך. התרשמותי מכלל הערבים הייתה חיובית מאד שכן מדובר באנשים בוגרים המבינים את משמעות אחריותם כערבים, כמו כן התרשמתי ממידת התגייסותם הכנה לסייע למשיב ככל שידרש.

4. **בא כוח המשיב** עתר להורות על שחרורו של המשיב לחלופת המעצר שנבחנה על ידי שירות המבחן וגם על ידי באי כוח הצדדים בבית המשפט חרף העובדה שלא הומלצה על ידי שירות המבחן. נטען, כי מדובר במשיב צעיר ללא רבב בעברו, זהו מעצרו הראשון בחייו תקופה ממושכת-כחודשיים. עוד נטען, כי מדובר במסוכנות נקודתית שניתן לצמצמה באמצעות החלופה שהוצעה ואשר כוללת מעצר בית מלא לצד פיקוח אנושי של שלושה ערבים נורמטיביים המבינים את אחריותם כערבים וכמפקחים עבור המשיב. עוד נטען, כי ניתן לעבות את החלופה בפיקוח אלקטרוני אשר יסייע בהצבת גבולות חיצוניים להתנהגותו של המשיב. עוד עמד בא כוח המשיב על העובדה כי חברתו של המשיב ממשיכה את הקשר הזוגי ואף מבקרת אותו בעודו במעצר ובכוונתם להתחתן בעתיד. עוד הפנה בא כוח המשיב לדברי חברתו של המשיב בפני קצינת המבחן כי "איננה חוששת מפניו".

5. בא כוח המבקשת מנגד עתר להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו שכן קיים יסוד סביר לחשש שיסכן את ביטחון המתלוננת ואת ביטחון הציבור. חשש זה נלמד ממעשי החמורים כלפי חברתו על אף צו ההרחקה שניתן על ידי קצין משטרה, בתנאים שכללו בין היתר איסור יצירת קשר עמה במשך 15 ימים. עוד עמד בא כוח המבקשת על חזקת המסוכנות הסטוטורית שהנטל להפריכה מונח על כתפיו של המשיב, שכן מדובר בעבירת אלימות בן משפחה. עוד הפנה בא כוח המבקשת לתסקיר שירות המבחן שבמסגרתו העריך שירות המבחן כי שחרור למעצר בית אין בו כדי למנוע או להגביל מפגשים בין המשיב לחברתו וגם הוריו של המשיב לא מהווים עבורו דמויות סמכותיות.

6. כידוע, חומרת העבירה כשהיא לעצמה, אינה מצדיקה מעצר עד תום ההליכים, וגם כאשר קיימת חזקת מסוכנות העולה מנסיבות המקרה, עדיין חייב בית המשפט לשקול אם חלופת מעצר עשויה להשיג את מטרת המעצר. עוד נקבע בפסיקה, ששאלת מסוכנותו של המשיב תיבחן לאור נסיבותיו האישיות ונסיבות המקרה. כך נפסק לא אחת. "בדיקת המסוכנות מחייבת בחינתם של שני היבטים: האחד עניינו במעשה. במסגרת זו על בית המשפט לשקול האם המעשה כשלעצמו ובנסיבותיו מעלה חשש כי הנאשם עלול לחזור על מעשים דומים, האם המעשה מגלה אופי רע ואלים או מעיד על מועדות. ההיבט השני מתמקד בעושה, עברו ואופיו. כאן אנו שואלים לנוכח אופיו, אישיותו או תכונותיו של העושה נשקפת ממנו סכנה לציבור או ליחידיו". (ראה בש"פ 6700/04).

אשר למעשים נשוא כתב האישום אין מחלוקת בדבר חומרתם ונסיבות ביצעום לכאורה כמתואר בעובדות כתב האישום. אשר לעושה היינו המשיב שבפנינו הינו בחור צעיר ללא רבב בעברו עובר למעצרו ניהל אורח חיים נורמטיבי, עבד לסירוגין כדי לסייע בפרנסת בני משפחתו. התרשמות זו גם מוצאת ביטוי בתסקיר שירות המבחן.

אשר למסוכנות- על דרך הכלל עבירות אלימות במשפחה מגבשות חזקת מסוכנות. יחד עם זאת בענייננו מדובר במסוכנות נקודתית. דהיינו, כלפי חברתו. לעניין זה ראוי להזכיר את דברי בית המשפט העליון בבש"פ 655/10 שכן כעולה מן התסקיר חברתו של המשיב נמצאת בקשר טלפוני שוטף וגם מבקרת אותו בבית המעצר והדגישה כי אינה פוחדת מהמשיב ואינה חשה מאוימת על ידו ובכוונתם להתחתן בעתיד.

" עם התגברות המודעות ל"תסמונת האישה המוכה", בתי המשפט נזהרים מלהסתמך על בקשות והצהרות של המתלוננות על בני זוגם האלימים, לעיתים, גם בשל החשש שמא הדברים נאמרים בשל לחצים חיצוניים. ברם, כל מקרה יש לבחון לגופו על פי נסיבותיו ועל פי הדמויות שעומדות בפני בית המשפט. לא בכל מקרה יש לפטור את הדברים מתוך גישה פטרנליסטית המבטלת "אוטומטית" את דברי המתלוננת מחשש שבתסמונת האישה המוכה עסקינן... לא ניתן לזלזל ברצונותיה אף אם הם להיראות למסתכל מן הצד כמוקשים לכאורה". (ראה גם בש"פ 3821/11)

7. תקופת המעצר כגורם מרתיע בשקילת שחרור לחלופה- המשיב עצור מיום 10.05.14 לראשונה

בחיי. תקופה זו מהווה גם היא גורם מרתיע במובן זה שהמשיב, שאין לו עבר פלילי, ידע כי אם יפר תנאי שחרור שייקבעו יהיה בכך עילה להחזירו למעצר. יש להניח שידיעה זו תהווה גורם מרתיע נוסף, מעבר לסדרי הפיקוח שייקבעו. (ראה בש"פ 10535/08).

8. חלופת מעצר אינה פתרון מוחלט לאיין סכנה- חלופת מעצר איננה נועדת אלא ליצור רמה סבירה של ביטחון, להבדל מוודאות, להשגת מטרות המעצר בדרך אחרת. לענייננו, ער אני למסוכנות ולהיעדר אפשרות לאיין באופן מוחלט כל מסוכנות בדרך של חלופת מעצר. אלא בכל חלופת מעצר מדובר באיזון בין סיכונים. והשאלה היא של איזון יחסי בין רמת הסיכון לחובה לשקול חלופת מעצר.

9. **המלצת שירות המבחן-** הינה בגדר המלצה בלבד ואין בית המשפט כבול אליה. השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו והשיקולים והאינטרסים שעל בית המשפט לשקול לצורך החלטתו לא בהכרח זהים וחופפים הם. גישה אחרת, סבורה כי סטייה מהמלצה שלילית מחייבת קיומם של טעמים כבדי משקל. יתרה מכך, במסגרת אלימות במשפחה יש לתת משקל מיוחד להמלצת שירות המבחן לעניין חלופת המעצר.

לענייננו, שירות המבחן לא פסל באופן מהותי היתכנותה של חלופה בענייניו של המשיב, שכן לא התרשם מדפוסים אלימים באישיותו של המשיב. אם כי, המשיב מתקשה לראות אפשרות של פגיעה באחר או לבחון את דפוסיו. עוד סבור שירות המבחן, כי הימצאותו של המשיב בבית הוריו במעצר בית אין בה כדי למנוע או להגביל מפגשים ביניהם. לעניין זה אציין, כי גם כאשר המשיב בעודו במעצר, המשיכה חברתו להגיע לבקרו במעצר ולשוחח עמו בטלפון (ראה עמ' 2 לתסקיר). אשר להוריו של המשיב, מתקשה אני להבין כיצד התרשם שירות המבחן כי הוריו אינם מספיק מעורבים בחייו, שכן, אותו שירות מבחן מצוין כי המשיב חונך ללקיחת אחריות ועזרה בבית ומשמש דוגמה לאחיו הקטנים ועוזר להוריו בטיפול בהם וסיפוק צורכיהם. סיים 11 שנות לימוד לטובת יציאה לעבודה ורצון לתמוך כלכלית במשפחתו. התרשמותי מההורים הייתה חיובית וניכר כי הם מעורבים באורחות חייו, שכן המשיב הינו הבן הבכור במשפחה וגם נוטל חלק מרכזי בעול פרנסת המשפחה, שכן שני הוריו אינם עובדים ומתקיימים מקצבת הבטחת הכנסה של ביטוח לאומי.

10. על רקע המתואר לעיל, ולאחר שבחנתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים ונתתי את דעתי למכלול הנסיבות, שוכנעתי שיש בחלופה שנבחנה הן בשירות המבחן והן בבית המשפט כדי לתת מענה הולם לרמת המסוכנות הלכאורית הנשקפת מצד המשיב ולחברתו בפרט. וזאת מן הטעמים הבאים: **ראשית**, החלופה המוצעת מרוחקת ממקום מגורי חברתו המתגוררת במרכז הארץ, בעוד החלופה בעיר... כוללת פיקוח של הוריו ובן משפחתו שהותירו רושם חיובי כערבים ומפקחים עבורו. **שנית**, לצד הפיקוח האנושי, בכוונתי לעבות את החלופה באמצעות איזוק אלקטרוני שיסייע בהצבת גבולות חיצוניים להתנהגותו של המשיב. **שלישית**, שמתי לנגד עיני כי מדובר במשיב צעיר ללא רבב בעברו, נתון במעצר לראשונה בחייו תקופה ממושכת (מזה חודשיים), ודומני שיש בנתון זה כדי להוות גורם מרתיע נוסף עבורו. **רביעית**, המסוכנות הינה נקודתית ובשים לב לדברי חברתו של המשיב בפני שירות המבחן, והן

בהודעותיה במשטרה, לרבות, התחייבות הערבים בפניי שלא יאפשרו לחברתו של המשיב להגיע לביתם
ב... עד תום ההליכים, יש בנתונים אלה כדי לצמצם את מסוכנותו של המשיב, בפרט כלפי חברתו.

11. אשר על כן הנני מורה על שחרורו של המשיב בתנאי הערובה הבאים:

- א. המשיב ישהה במעצר בית מלא בכתובת הוריו ב... תחת פיקוחם וכן פיקוח דיא צופי לסירוגין.
- ב. אזוק אלקטרוני - שיותקן עד ליום 09.07.2014 שעה 12:00 - ואין בכך כדי לעכב את שחרורו של המשיב.
- ג. הפקדה כספית בסך 10,000 ₪.
- ד. חתימת ערבות עצמית על סך 30,000 ₪.
- ה. כל אחד מהערבים יחתום ערבות צד ג' על סך 30,000 ₪.
- ו. נאסר על המשיב ליצור קשר עם חברתו עד תום ההליכים.
- ז. נאסר על מ.ע. להיכנס לעיר... עד תום ההליכים.
- ח. המשיב יתייצב לדיונים שייקבעו בעניינו בליווי מי מהערבים.

עותק מההחלטה יישלח למפקח על האזוק האלקטרוני.

ניתנה והודעה היום ה' תמוז תשע"ד, 03/07/2014 במעמד הנוכחים.

נסר אבו טהה, שופט

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

מורה על עיכוב החלטתי ל-24 שעות.

ניתן להחל במתן הערבויות.

עמוד 5

ב"כ המבקשת יעשה מאמץ להודיע דבר החלטתו עוד היום. השעה כעת 11:15.

**ניתנה והודעה היום ה' תמוז
תשע"ד, 03/07/2014 במעמד
הנוכחים.
נסר אבו טהה, שופט**